Mędrcy ze Wschodu – przeczytaj tekst

klasy 4–6

Imię i nazwisko: Data:

6 stycznia obchodzimy uroczystość Objawienia Pańskiego, którą w Polsce nazywamy świętem Trzech Króli. Jej źródłem jest krótki fragment Ewangelii według świętego Mateusza (rozdział 2, wersety 1–12). Opowiada on o **mędrcach ze Wschodu**, którzy zobaczyli na niebie niezwykłą gwiazdę i wyruszyli w drogę, aby oddać pokłon nowo narodzonemu królowi.

Mędrcy dotarli najpierw do Jerozolimy i zapytali o dziecko na dworze króla Heroda. Herod zaniepokoił się, bo bał się utraty władzy. Gwiazda zaprowadziła podróżnych do **Betlejem**. Tam złożyli Dzieciątku trzy dary: **złoto, kadzidło i mirrę**. Ostrzeżeni we śnie, nie wrócili już do Heroda, tylko inną drogą udali się do swojej ziemi.

Ewangelia nie mówi, ilu było mędrców ani jak się nazywali. Liczba trzech pojawiła się później – prawdopodobnie dlatego, że dary były trzy. Z czasem mędrców zaczęto nazywać królami, a w średniowieczu utrwaliły się imiona **Kacper, Melchior i Baltazar**. Dary od dawna tłumaczy się symbolicznie: złoto oznacza króla, kadzidło – Boga, a mirra – człowieka. Kadzidło i mirra to pachnące żywice drzew rosnących w Arabii i Afryce. Kadzidło spalano w świątyniach, a mirrę dodawano do olejków i lekarstw.

W Polsce z tym dniem wiąże się wiele zwyczajów. Na drzwiach domów pisze się poświęconą kredą litery **K+M+B** i rok, na przykład 20+K+M+B+27. Litery odczytuje się jako inicjały imion królów albo jako skrót łacińskiego zdania *Christus mansionem benedicat* – „Niech Chrystus błogosławi ten dom” (wtedy pisze się C+M+B).

Od 2009 roku ulicami miast idą **Orszaki Trzech Króli**. Pierwszy przeszedł przez Warszawę, a dziś orszaki odbywają się w setkach miejscowości. Uczestnicy zakładają papierowe korony, niosą gwiazdy i śpiewają kolędy. Dawniej po domach chodzili też kolędnicy z gwiazdą. 6 stycznia był dniem wolnym od pracy do 1960 roku. Przywróciła go ustawa uchwalona przez Sejm w 2010 roku i od 2011 roku znów mamy wtedy wolne.

Źródła: Ewangelia wg św. Mateusza 2,1–12 (Biblia Tysiąclecia); komunikat Sejmu RP o święcie 6 stycznia; materiały Fundacji Orszak Trzech Króli.

Test: wybierz jedną odpowiedź

klasy 4–6

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 **Jak nazywa się uroczystość obchodzona 6 stycznia?**

A. Objawienie Pańskie
B. Ofiarowanie Pańskie
C. Zesłanie Ducha Świętego
D. Wniebowstąpienie

2 **W której Ewangelii znajduje się opowieść o mędrcach?**

A. według św. Łukasza
B. według św. Mateusza
C. według św. Marka
D. według św. Jana

3 **Dokąd mędrcy dotarli najpierw?**

A. do Betlejem
B. do Nazaretu
C. do Jerozolimy
D. do Rzymu

4 **Dlaczego Herod się zaniepokoił?**

A. bał się utraty władzy
B. nie lubił gości
C. zgubił gwiazdę
D. nie miał darów

5 **Jakie dary złożyli mędrcy?**

A. złoto, srebro i perły
B. złoto, kadzidło i mirrę
C. chleb, sól i miód
D. kadzidło, wino i oliwę

6 **Skąd prawdopodobnie wzięła się liczba trzech królów?**

A. z imion w Ewangelii
B. z liczby darów
C. z liczby wielbłądów
D. z liczby gwiazd

7 **Co według tradycyjnego tłumaczenia oznacza mirra?**

A. króla
B. Boga
C. człowieka
D. podróż

8 **Czym są kadzidło i mirra?**

A. minerałami
B. pachnącymi żywicami drzew
C. przyprawami z liści
D. rodzajami tkanin

9 **Co oznacza skrót C+M+B?**

A. Cała Moja Brygada
B. „Niech Chrystus błogosławi ten dom”
C. „Chwała mędrcom Betlejem”
D. imiona trzech pasterzy

10 **W którym roku po raz pierwszy przeszedł Orszak Trzech Króli w Warszawie?**

A. 1960
B. 2009
C. 2010
D. 2011

Prawda, fałsz i słowniczek

klasy 4–6

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 Prawda (P) czy fałsz (F)? Zakreśl.

Ewangelia podaje imiona Kacper, Melchior i Baltazar.	P	F
Mędrcy wrócili do swojej ziemi inną drogą.	P	F
Gwiazda zaprowadziła mędrców do Betlejem.	P	F
Kadzidło spalano w świątyniach.	P	F
Napis K+M+B pisze się farbą na oknach.	P	F
Orszaki Trzech Króli odbywają się dziś tylko w Warszawie.	P	F
6 stycznia był dniem wolnym od pracy przed 1960 rokiem.	P	F
Od 2011 roku 6 stycznia znów jest dniem wolnym.	P	F

2 Słowniczek. Połącz wyraz z jego znaczeniem – wpisz literę.

1. mędrzec ☐	**A.** żywica, która podczas spalania wydziela pachnący dym
2. kadzidło ☐	**B.** uroczysty pochód wielu osób
3. orszak ☐	**C.** człowiek bardzo mądry i uczony
4. kolędnicy ☐	**D.** skłonienie się na znak szacunku
5. pokłon ☐	**E.** pierwsze litery imienia i nazwiska
6. inicjały ☐	**F.** osoby chodzące po domach z kolędą i życzeniami

3 Dlaczego, według tekstu, z mędrców zrobiono z czasem trzech królów? Odpowiedz pełnym zdaniem.

_____

_____

_____

Oś czasu, dary i relacja

klasy 4–6

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

4 **Oś czasu. Przy każdym wydarzeniu wpisz rok, a potem ponumeruj wydarzenia od najwcześniejszego (1) do najpóźniejszego (4).**

Wydarzenie	Rok	Kolejność
6 stycznia przestaje być dniem wolnym		
Sejm uchwala ustawę przywracającą wolne 6 stycznia		
Pierwszy Orszak Trzech Króli w Warszawie		
Znów mamy wolne w święto Trzech Króli		

5 **Dary mędrców. Uzupełnij tabelę.**

Dar	Czym jest?	Co oznacza według tradycji?
złoto		
kadzidło		
mirra		

6 **Wyobraź sobie, że idziesz w Orszaku Trzech Króli. Napisz krótką relację (4–5 zdań): kto szedł, co mieliście ze sobą, co śpiewaliście, jak się czułeś/czułaś.**

Odpowiedzi i punktacja

klasy 4–6

Test (strona 2)

1–A · 2–B · 3–C · 4–A · 5–B · 6–B · 7–C · 8–B · 9–B · 10–B

Prawda / fałsz

1–F · 2–P · 3–P · 4–P · 5–F · 6–F · 7–P · 8–P

Słowniczek

1–C · 2–A · 3–B · 4–F · 5–D · 6–E

Zadanie 3

Prawdopodobnie dlatego, że mędrcy złożyli trzy dary; nazwę „królowie” i imiona dodała późniejsza tradycja.

Oś czasu

1. 6 stycznia przestaje być dniem wolnym – 1960 · 2. Pierwszy Orszak Trzech Króli w Warszawie – 2009 · 3. Sejm uchwala ustawę przywracającą wolne 6 stycznia – 2010 · 4. Znów mamy wolne w święto Trzech Króli – 2011

Dary

złoto – metal szlachetny, oznacza króla · kadzidło – pachnąca żywica spalana w świątyniach, oznacza Boga · mirra – pachnąca żywica dodawana do olejków i lekarstw, oznacza człowieka.

Punktacja (propozycja)

Test 10 pkt · P/F 8 pkt · słowniczek 6 pkt · zad. 3 – 2 pkt · oś czasu 4 pkt · dary 3 pkt · relacja 5 pkt (treść 3, poprawność 2). Razem 38 pkt. Ocena: 36–38 cel., 31–35 bdb, 25–30 db, 19–24 dst, 13–18 dop.